

DROŠĪBAS DATU LAPA (DDL)

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006, II pielikumu.

1. IEDAĻA Vielas/produkta un uzņēmējdarbības/uzņēmuma apzināšana

1.1. Vielas vai produkta identifikators:

Nosaukums

-
Vaitspirits 150/200

EINEC Nr.

919-446-0

REACH Reģistrācijas Nr.

01-2119458049-33

Citi nosaukumi vai sinonīmi

Standarta šķīdinātājs, Oglūdeņraži, C9-C11, n-alkāni, izoalkāni, cikliskie

1.2. Vielas vai maisījuma attiecīgie apzinātie lietojuma veidi un tādi, ko neiesaka izmantot

Izmanto vielu ražošanā, izplatīšanā, iepildīšanā un fasēšanā, laboratorijās, kā arī ceļu un būvniecības konstrukcijās. Izmanto pārklājumos, tīrīšanas līdzekļos, smērvielās, agroķīmijā, kā arī lieto kā degvielu. Lietot atbilstoši uzņēmumā izstrādātajai instrukcijai.

“Paredzēts tikai profesionāliem lietotājiem.”

1.3. informācija par Drošības datu lapu: piegādātāju

SIA "Latvijas ķīmija", Cēsaines iela 13, Rīga, LV-1073,
Reģ.Nr. 000300501, Tālr.: 67828661 Fakss: 67828664,

ražotāju

e-pasts: latkim@inbox.lv

1.4. Tālruna numurs, kur zvanīt ārkārtas situācijā

Ungārija

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests: 112;

Saindēšanās un zāļu informācijas centrs, Hipokrāta 2, Rīga, Latvija, LV-1038; strādā 24 h diennaktī. Tel. nr. +371 67042473

2. IEDAĻA Bīstamības apzināšana

2.1. Vielas vai maisījuma klasificēšana:

klasifikācija pēc Regulas (EK) No 1272/2008 [CLP/GHS]:

Skatīt arī. 11., 12., 15. un 16 iedaļas.

Bīstami. GHS02; GHS07; GHS08; GHS09

Uzliesmojošs šķidrums (3.kat.); H226

Bīstams ieelpojot (1.kat.); H304

Toksiska ietekme uz mērķorgānu – vienreizēja iedarbība (3. kat.);

Var izraisīt miegainību vai reiboņus (3. Kat.); H336

Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā (1. Kat.); H372

Toksisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām (2. Kat.); H411

Bīstamība cilvēka dzīvībai un veselībai

Bīstams ieelpojot, norijot, nokļūstot uz ādas un acīs. Ietekmē centrālo nervu sistēmu. Var kaitēt nierēm, aknām, plaušām. Izraisa kairinājumu acīm, ādai un elpošanas sistēmai. Tvaiki izraisa galvas sāpes, sliktu dūšu, vemšanu, acu niezi, asarošanu, fotofobiju, koordinācijas zudumu.

Ieelpojot:

Saindēšanās ir iespējama, ieelpojot tvaiku koncentrāciju virs pieļaujamās normas. Tvaiki kairina elpošanas ceļus. Ieelpojot vielas tvaikus, var būt klepus, apgrūtināta elpošana, sāpes krūtīs, centrālās nervu sistēmas traucējumi, galvas sāpes, slikta dūša, vemšana, reibonis, eiforija, mainīgs apziņas stāvoklis, bezsamaņa.

Norijot:

Bīstams norijot. Izraisa sāpes un kakla iekaisumu, siekalošanos, klepu, galvas sāpes, sliktu dūšu, vemšanu. Norijot vielu var būt mainīgs apziņas stāvoklis un koordinācijas zudums, ka arī var būt fatāls rezultāts.

Saskaroties ar ādu:

Var izraisīt ādas kairinājumu, apsārtumu. Absorbēta viela caur ādu var būt kaitīga. Attaukota āda var novest pie ādas jutīgumu, plankumu veidošanos un ādas dermatītu.

Saskaroties ar acīm:

Neliels acu kairinājums. Izraisa acu asarošanu un niezi.

Bīstamība apkārtējai videi

Viegli aizdegas no dzirkstelēm un liesmas. Tvaiki ar gaisu var veidot sprādzienbīstamu maisījumu. Hermētiski noslēgtas tīlpnes sasilstot var uzsprāgt.

2.2. Etiķetes elementi:Bīstamības piktogrammas [(EK)
Nr.1272/2008]Signālvārds [(EK) Nr.1272/2008]
Bīstamības klases, kategorijas [(EK)
Nr.1272/2008]

Bīstamības apzīmējumi [(EK) Nr.1272/2008]

Papildus bīstamība [(EK) Nr.1272/2008]

Drošības prasību apzīmējumi [(EK)
Nr.1272/2008]**Bīstami**

Uzliesmojošs šķidrums (3.kat.);

Bīstams ieelpojot (1.kat.);

Toksiska ietekme uz mērķorgānu – vienreizēja iedarbība (3. kat.);
Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā (1. Kat.);

Toksisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām (2. Kat.);

H226 – Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki;

H304 – Var izraisīt nāvi, ja norīts vai iekļūst elpceļos;

H336 – Var izraisīt miegainību un reiboņus;

H372 – Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā.

H411 - Toksisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām.

EUH066 - Atkārtota iedarbība var radīt sausu ādu vai izraisīt tās sprēgāšanu.

P101 - Medicīniska padoma nepieciešamības gadījumā attiecīgā informācija ir norādīta uz iepakojuma vai etiķetes.

P210 – Nelietot vietās, kur ir sastopams karstums, dzirksteles, atklāta uguns, statiskās enerģijas izlāde, karstas virsmas. Nesmēķēt;
P273 - Izvairīties no izplatīšanas apkārtējā vidē.

P280 – Izmantot aizsargcimdus, aizsargdrēbes, acu aizsargus, sejas aizsargus;

P301+P310+P331 – NORĪŠANAS GADĪJUMĀ: Nekavējoties sazinieties ar SAINDEŠANĀS CENTRU vai ārstu. NEIZRAISĪT vemšanu;

P403+P233 – Glabāt labi vēdināmās telpās.

P405 - Tvertni turēt cieši noslēgtu.

P501 – Atbrīvojoties no satura/tvertnes saskaņā ar vietējiem, reģionāliem un starptautiskiem noteikumiem.

“Paredzēts tikai profesionāliem lietotājiem. Uzmanību! Izvairīties no iedarbības – pirms lietošanas iepazīties ar lietošanas instrukciju!”**2.3. Citi apdraudējumi (PBT, vPvB kritēriji)**

Personas ar ādas, acu un elpošanas ceļu problēmām var būt jūtīgākas pret vielas iedarbību. Norijot vai ieelpojot var izraisīt nāvi. Var radīt reiboni un sliktu dūšu.

3. IEDAĻA Sastāvs/informācija par sastāvdaļām

Vielas ķīmiskais nosaukums		Reģistrācijas numurs (ECHA)		
% diapazons		Indeksa Nr.;	CAS;	EINECS, ELINCS
Klasifikācija pēc (EK) Nr.1272/2008 (pilnu tekstu skatīt 2. un 16. punktā)				
Bīstamības klases, kategorijas	Signalvārds	GHS piktogramma	Bīstamības apzīmējumi	Robežkoncentrācija, reizināšanas faktors

Ogļūdeņraži, C9-C12, n-alkāni, isoalkāni, cikli aromatizētāji (2-25%)	01-2119458049-33-0009
<=100 %	- ; CAS - ; EINECS 919-446-0

Klasifikācija pēc GHS (skatīt EK 1272/2008 3.1. tabulu)

H226 – Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki; H304 – Var izraisīt nāvi, ja norīts vai iekļūst elpceļos; H336 – Var izraisīt miegainību un reiboņus; H372 – Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā. H411 - Toksisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām.	Bīstami	GHSO2 GHSO7 GHSO8 GHSO9	H226 H304 H336 H372 H411	-
---	---------	----------------------------------	--------------------------------------	---

Benzols, cikloheksa-1,3,5-triēns (C₆H₆)	-			
< 0,01 %	601-021-00-3; CAS 71-43-2; EINECS 200-753-7			
Klasifikācija pēc (EK) Nr.1272/2008 (pilnu tekstu skatīt 2. un 16. iedaļā)				
Uzliesmojošs šķidrums (2.kat.); Akūta toksicitāte norijot (3.kat.); Akūta toksicitāte uz ādas (3.kat.); Kairinošs ādai (2.kat.); Kairinošs acīm (2.kat.); Cilmes šūnu mutagenitāte (1B kat.); Kancerogenitāte (1A kat.); Toksiska ietekme uz mērķorgānu – atkārtota iedarbība (1. kat.); Bīstams ieelpojot (1.kat.);	Bīstami	GHSO2; GHSO6; GHSO7; GHSO8	H225; H301; H311; H315; H319; H340; H350; H372; H304;	-

3.1. Maisījumā esošas veselībai un videi bīstamās vielas.

Vielas ķīmiskais nosaukums	Kāda bīstamība	Robeža	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
Vaitspirits 150/200	Kancerogenitāte (1B kat.);	≥ 0.1	X	-	N.p.d.	N.p.d.	-
	Bīstams ieelpojot (1.kat.);	≥ 10					
Benzols	Akūta toksicitāte (3.kat.);	≥ 0.1	-	X	N.p.d.	N.p.d.	-
	Kairinošs ādai (2.kat.);	≥ 1					
	Kairinošs acīm (2.kat.);	≥ 1					
	Cilmes šūnu mutagenitāte (1B kat.);	≥ 0.1					
	Kancerogenitāte (1A kat.);	≥ 0.1					
	Toksiska ietekme uz mērķorgānu – atkārtota iedarbība (1. kat.);	≥ 1					
	Bīstams ieelpojot (1.kat.);	≥ 10					

[1] – veselībai un videi bīstama viela Regulas (EK) 1272/2008 nozīmē, ja tā pārsniedz Regulas (EK) 2015/830 3.2.1.a) punktā noteiktās robežas;

[2] – viela, kurai konkrētizētas Savienības arodekspozīcijas robežvērtības (skatīt arī 8. iedaļu);

[3] – viela, kura ir noturīga, bioakumulatīva un toksiska (PBT) atbilstieši XIII pielikuma kritērijiem;

[4] – viela, kura ir ļoti noturīga, ļoti bioakumulatīva (vPvB) atbilstieši XIII pielikuma kritērijiem;

[5] – viela, kas bīstama saskaņā ar 59. panta 1. punktu.

4. IEDAĻA Pirmās palīdzības pasākumi

4.1. Pirmās palīdzības pasākumu apraksts:

Šīs nodaļas informācija ir sastādīta pēc NMP dienesta vadlīnijām.
Bīstami! Sargā sevi sniedzot palīdzību!

Lai samazinātu risku saskarties ar ķīmiskām vielām, vēlams lietot vienreiz lietojamās gumijas cimdus vai cita ūdens necaurlaidīga materiāla izstrādājumus (piem. plastikāta maisiņš).

Retos ķīmisko vielu izraisītos nelaimes gadījumos cietušā elpināšana „mute – mutē” var būt bīstama glābējam.

Ieelpojot

Bīstami! Pārvietojies drošā attālumā (svaigā gaisā) no nelaimes gadījuma vietas!

Palīdzība:

- sargā sevi!
- izsauc Ātro palīdzību;
- nodrošini svaigu gaisu;
- aprūpē, nomierini cietušo;
- atdzīvināšanas pasākumi, ja nepieciešams.

Saskaroties ar acīm

Palīdzība:

- skalo traumēto aci ar vēsu (+15°C līdz + 25°C), tekošu ūdeni 20 minūtes;
- skalo tā, lai ūdens netecētu uz veselo aci;
- skalojot traumēto aci, turi to vaļā;
- izsauc Ātro palīdzību;
- pārsien ar sausu pārsēju abas acis;
- neļauj atdzist cietušajam/pasargā to no apkārtējās vides iedarbības;
- aprūpē, nomierini cietušo.

* Ja cietušais nēsā kontaktlēcas, skalojot acis, tās jāizņem.

Saskaroties ar ādu

Palīdzība:

- sausu vielu nopurini;
- skalo cietušo vietu ar vēsu (+15°C līdz + 25°C), tekošu ūdeni 20 minūtes;
- skalo tā, lai ūdens netek uz nebojāto ādu;
- izsauc Ātro palīdzību;
- neļauj atdzist cietušajam/ pasargā to no apkārtējās vides iedarbības;
- aprūpē, nomierini cietušo.

Norijot

Palīdzība:

- izsauc Ātro palīdzību;
- dod izskalot ar ūdeni muti;
- dod dzert vēsu ūdeni, bet ne vairāk kā 200 ml;
- neizsauc vemšanu!
- neļauj atdzist cietušajam/ pasargā to no apkārtējās vides iedarbības;
- aprūpē, nomierini cietušo;
- atdzīvināšanas pasākumi, ja nepieciešams.

Pirmajai palīdzībai nepieciešamie īpašie līdzekļi

4.2. Svarīgākie simptomi un ietekme – akūta un aizkavēta

Darba vietā uz vietas jābūt dzeramajam ūdenim un pirmās palīdzības aptieciņai. Jārīkojas atbilstoši simptomiem.

Ieelpojot: var izraisīt galvas sāpes, sliktu dūšu, vemšanu un izmainītas apziņas stāvokli.

Ar ādu saskarē: apsārtums, kairinājums.

Ar acīm saskarē: acu kairinājums.

4.3. norāde par nepieciešamo neatliekamo medicīnisko palīdzību un īpašu aprūpi

Norijot: izmainītas apziņas stāvoklis un koordinācijas trūkums.

Palīdzības sniedzējiem jāvalkā aizsargapģērbs, skatīt 8. iedaļu.

Vadieties pēc 4.1. iedaļā esošajām norādēm. Vielas norīšanas gadījumā, veikt cietušā medicīnisku uzraudzību.

5.1. Ugunsdzēsības līdzekļi (piemēroti un nepiemēroti)

Piemēroti: putas (tikai apmācīts personāls), ūdens miglu (tikai apmācīts personāls), sausz ķīmiskais pulveris, oglekļa dioksīds, smiltis vai zeme.

Nepiemēroti: Nelietot ūdens strūklu uz degoša produkta, var izraisīt izšļakstīšanos un tādā veidā izplatīt uguni. Nelietot putas un ūdeni uz viena laukuma, jo ūdens iznīcina putas.

5.2. Ipaša vielas vai produkta izraisīta bīstamība

Uzliesmojošs šķidrums, jūtīgs pret elektrisko izlādi. Nepilnīga sadegšana var veidot kompleksas gaisā degošas šķidrās un cietas daļiņas un gāzes, ieskaitot CO, neidentificētus organiskus un neorganiskus savienojumus. Ja ir pietiekoši liels sēra savienojumu daudzums, degšanā var veidoties arī H₂S vai sērskābe. Tvaiki var pārvietoties līdz attāliem karstuma avotiem un uzliesmot. Tvaiki ir smagāki par gaisu un var uzkrāties zemās vietās un iepakās. Aizvērtas tilpnes izvietotas degšanas apstākļos var uzsprāgt dēļ pieaugoša iekšējā spiediena.

5.3. Ieteikumi ugunsdzēsējiem

Pilns aprīkojums. Elpošanas aparāts zem spiediena ar pilnu masku un neatkarīgu gaisa padevi. Dzēšot ugunsgrēku, lietot visus individuālos aizsardzības līdzekļus. Viela nav ūdenī šķīstoša, tā ir vieglāka par ūdeni. Uguns dzēšanai lietoto ūdeni un līdzekļus nenovadīt dabas ūdeņos, kanalizācijā, bet tos savākt un utilizēt atbilstoši bīstamo atkritumu prasībām.

6. IEDAĻA Pasākumi nejaušas noplūdes gadījumos**6.1. Individuālās drošības pasākumi, aizsardzības līdzekļi un procedūras ārkārtas situācijām**

Lietot atbilstošu personālo aizsardzības aprīkojumu (arī aizsargķiveri) tā kā norādīts 8.2. apakšiedaļā. Ražošanas telpās jābūt vilkmes-pieplūdes ventilācijas sistēmai. Iekārtām jābūt aprīkotām ar vietējās atsūkņēšanas sistēmu. Nepiederošās un neaizsargātās personas izolēt no notikuma vietas. Izolēt bīstamo zonu 50m rādiusā. Turēties vēja pusē. Izvairīties no saskares ar vielu un vielas tvaikiem. Lietojiet izsmidzinātu ūdeni, lai mazinātu tvaiku koncentrāciju gaisā. Glābšanas pasākumos var piedalīties tikai atbilstoši apmācītas personas ar visu nepieciešamo aizsargaprīkojumu. Aizvāciet visus degšanas avotus.

6.2. Vides drošības pasākumi

Nenovadīt vielu kanalizācijā un dabas ūdeņos. Pie intensīvas noplūdes izveidot zemes aizsargvalni, lai ierobežotu noplūdi. Ja nav bīstami, likvidēt sūci, vai šķidrums pārsūknēt nebojātās tilpnēs. Ja liela noplūde, izsaukt VUGD. Likvidēt visus uguns avotus (elektrību, dzirksteles, liesmas, signālraketes).

6.3. Ierobežošanas un savākšanas paņēmieni un materiāli

Veikt kanalizācijas aizprostošanu vai aizklāšanu. Nelielus izlijumus apbērt ar zemi, smiltīm, vermikulītu un savākt tilpnēs. Savanai nelietot degošu materiālu, piemēram zāga skaidas. Lielas noplūdes var tikt pārklātas ar putām, lai ierobežotu tvaiku rašanos. Nelietot instrumentus, kuri var veidot dzirksteles. Piesārņoto augsni un zemi savāc tilpnēs un nodod atkritumu utilizēšanas uzņēmumiem.

6.4. Atsauce uz citām iedaļām

Skatīt arī 8. un 13. iedaļu.

7. IEDAĻA Lietošana un glabāšana**7.1. Piesardzība drošai lietošanai**

Pastāv risks, ka var veidoties eksplozīvs vielas maisījums ar gaisu. Ievērot visus noteikumus/piesardzību darbam ar uzliesmojošām vielām. Turēt tālāk no karstuma/ dzirkstelēm/ atklātas liesmas / karstām virsmām. Nodrošināties, lai nav kontakts ar karstu vielu. Nodrošināties pret statisko elektrību. Nelietot saspiestu gaisu uzpildīšanai vai izliešanai.

Ražošanas telpās jābūt vilkmes-pieplūdes ventilācijai. Iekārtām jābūt aprīkotām ar vietējās atsūkņēšanas sistēmu. Pirms lietošanas

7.2. Drošas glabāšanas apstākļi, tostarp visu veidu nesaderība

saņemt speciālu instruktāžu. Telpās nedrīkst uzņemt barību, dzert, smēķēt. Strādājot lietot individuālos aizsarglīdzekļus. Izvairīties no vielas ieelpošanas, norīšanas, nokļūšanas uz ādas un acīs. Sargāt no sasilšanas un saules gaismas. Aizliegts izliet kanalizācijā vai apkārtējā vidē. Iezemējiet konteinerus, cisternas, tilpnes, iekārtas un instrumentus. Lietot instrumentus, kuri neveido dzirksteles. Pēc darba un starplaikos mazgājiet rokas. Nelietojiet apģērbu no elektrostatiska materiāla. Neiztīrītas tilpnes nedrīkst pakļaut spiedienam, berzei, urbšanai, griešanai, metināšanai, lodēšanai, karsēšanai un tamlīdzīgām darbībām. Darba temperatūra no 10 līdz 50 °C. Pēc darba un darba pauzēs mazgājiet rokas.

Vielu uzglabāt sausās, vēsās, labi vēdināmās noliktavās vai vietās, kurās ir izslēgta tiešu saules staru iedarbība, karstums, liesmas, dzirksteles un nesavienojami materiāli. Uzglabāšanas temperatūra ir no 10 līdz 50 °C. Tilpnes, kurās uzglabā vielu, jābūt iezemētām un noslēdzamām, prom no karstuma, tiešiem saules stariem, dzirkstelēm, oksidētājiem un nesavienojamiem materiāliem. Viegli, ugunsbīstami oglekļa dioksīda tvaiki var sakrāties konteinerā brīvā, augšējā daļā. Daži sintētiskie materiāli nav piemēroti vielas uzglabāšanai.

Pirms ieešanas glabāšanas tvertnēs un operāciju uzsākšanas slēgtā zonā, pārbaudiet atmosfēras skābekļa saturu un uzliesmojamību. Tukšā tara var saturēt uzliesmojošu produktu atliekas. Nemetiniet, nelodēt, neurbt, nesagriezti vai nededziniet tukšos konteinerus, ja vien tie nav pienācīgi iztīrīti.

Tīrīšanu, pārbaudi un apkopi iekšējās struktūras uzglabāšanas tvertnēm jāveic tikai atbilstoši aprīkotam un kvalificētam personālam, kā noteikts valsts, pašvaldību vai uzņēmuma noteikumos.

Izmantojiet un uzglabājiet tikai ārā vai labi vēdināmās telpās. Uzglabāšanas zonā izkārtojuma, tvertnu dizainam, iekārtām un ekspluatācijas procedūrām ir jāatbilst attiecīgajiem Eiropas, valsts vai vietējai likumdošanai. Uzglabāšanas iekārtas būtu jāveido ar atbilstošiem līdzekļiem noplūdes gadījumam. Uzglabāt atsevišķi no oksidētājiem.

Ja produkts tiek piegādāts konteineros: Uzglabāt tikai oriģinālajā tvertnē vai piemērotā konteinerā, kas ir šāda veida produktam. Uzglabāt cieši noslēgtā un pareizi marķētu. Aizsargāt no saules gaismas.

Skatīt 1.2 iedaļu.

7.3. Konkrēts(-i) galalietojuma veids(-i)**8. IEDAĻA Iedarbības pārvaldība/individuālā aizsardzība****8.1. Iedarbības robežvērtības:**

Latvijas arodespozīcijas robežvērtības un bioloģiskās robežvērtības

Vielas ķīmiskais nosaukums	Zemas viršanas temperatūras naftas frakcija, C6 alifātiskie oglekļa dioksīdi.
AER: ---	AERĪ: ---
BER: ----	Cita informācija: ---

Vielas ķīmiskais nosaukums	Benzols	CAS 71-43-2
AER: 3,25 mg/m ³ ; 1 ppm	AERĪ: ---	
BER: ----	Cita informācija: Āda	

Citu valstu arodekspozīcijas robežvērtības un bioloģiskās robežvērtības

CAS	Vielas nosaukums	Dati	Valsts/saraksta nosaukums
64742-81-0	White spirit 150/200	TWA = 890 (mg/m ³); TWA = 300 ppm	Italy – Portugal - USA ACGIH: Occupational Exposure Limits
64742-81-0	White spirit 150/200	STEL = 1480 mg/m ³ ; STEL = 500 ppm	Italy – Portugal - USA ACGIH: Occupational Exposure Limits
71-43-2	Benzene	0.5 ppm TWA; 2.5 ppm STEL; Skin - potential significant contribution to overall exposure by the cutaneous route	ACGIH: Occupational Exposure Limits
71-43-2	Benzene	0.1 ppm TWA 500 ppm IDLH	NIOSH - Occupational Exposure Limits
71-43-2	Benzene	1 ppm TWA; 10 ppm TWA (applies to industry segments exempt from the benzene standard at 29 CFR 1910.1028); 25 ppm Ceiling (applies to industry segments exempt from the 1 ppm TWA and 5 ppm STEL of the benzene standard); 0.5 ppm Action Level; 1 ppm TWA; 5 ppm STEL (Cancer hazard, Flammable - see 29 CFR 1910.1028)	OSHA final PELs - Occupational Exposure Limits
71-43-2	Benzene	10 ppm TWA (unless specified in 1910.1028)	OSHA Vacated PELs - Occupational Exposure Limits
71-43-2	Benzene	TWA: 3 (ppm); TWA: 1.6 (mg/m ³)	[United Kingdom (UK)]- Occupational Exposure Limits
71-43-2	Benzene	TWA: 1 (ppm); TWA: 3.2 (mg/m ³); TWA: 0.5 (ppm)	[Canada] - Occupational Exposure Limits

8.2. Iedarbības pārvaldība:**8.2.1. Atbilstoša tehniskā pārvaldība**

Ventilācija, duša un acu skalošanas vieta.

Nodrošināt labu ventilāciju. To var panākt, izmantojot vietējo gaisa atsūkšanu vai vispārējo ventilācijas sistēmu. Ja tas nav pietiekami, lai nodrošinātu koncentrāciju zem arodekspozīcijas robežvērtības (AER, AERĪ, (AGW)), jālieto piemērots elpošanas orgānu aizsarglīdzeklis. Attiecas tikai uz gadījumu, ja ekspozīcijas robežvērtības šeit ir noteiktas.

Jāievēro vispārīgie higiēnas pasākumi darbam ar ķīmikālijām. Nodrošināt roku mazgāšanas vietas, dušas un pieeju ūdenim. Nelietot instrumentus kas var radīt dzirksteles un liesmas. Vietas tīlnes nepakļaut mehāniskām darbībām: nespīest, nevilkt, neberzēt, neurbt, nemetināt, nesildīt u.t.t.

8.2.2. Individuālās aizsardzības līdzekļi:

Elpošanas orgānu aizsardzība:

Roku aizsardzība:

Acu aizsardzība:

Ādas aizsardzība:

Lietojiet respiratoru vai filtrējošu gāzmasku ar filtru A vai elpošanas aparātus (SCBA). Katru dienu mainiet respiratora filtrus. Lietot atbilstošus aizsargcimdus (pārbaudīts EN374 un US F739). Cimdi periodiski ir jātestē uz izturību un janomains pret jauniem. Ilgstoša vai atkārtota kontakta gadījumā, nitrila cimdi var būt piemēroti (saplīšanas laiks >240 min), gadījuma kontakta vai šķakatu gadījumā var būt piemēroti neoprēna vai PVC cimdi.

Ja iespējamas šķakatas, ir jāizmanto pilna galvas un sejas aizsardzība (Noslēdzošas aizsargbrilles ar sānu aizsargiem, sejas maska).

Darba aizsargapģērbs un aizsargapavi. Lietojiet virsvalkus, lai nenosmērētu drēbes. Pēc darba tos atbilstoši iztīrīt.

8.2.3. Vides riska pārvaldība

Vielu nenovadīt kanalizācijā un dabas ūdeņos. Regulāri (vienu reizi gadā) pārbaudīt un kontrolēt arodekspozīcijas robežvērtības (AER, AERĪ). Ar vielu rīkojieties uzmanīgi, lai tā nenonāk dabā. Gatavo produktu uzglabāt slēgtos traukos (piemēram, kannas). Uzglabāt visu GOS satur atkritumus slēgtās, drošos konteineros (piemēram, vidējas kravnesības konteineriem). Sadedzināt, uzsūkt vai adsorbēt tvaikus kad vien nepieciešams, atūrita no risinājuma. Izmantojiet tvaiku aprstrādes iekārtas, ja nepieciešams. Uzmanīgi rīkotos ar vielu, lai samazinātu izlijumus.

9. IEDAĻA Fizikālās un ķīmiskās īpašības**9.1. Informācija par pamata fizikālajām un ķīmiskajām īpašībām**

Agregātvietoklis (20 °C) konsistence:

Šķidrums

Krāsa:

Bezkrāsaina

Smarža, smaržas sliekšnis:

Specifiska, petrolejai līdzīga

pH- vērtība neatšķaidītā veidā:

Nav pielietojams

Viršanas punkts /

> 145 (145-200) °C

viršanas temperatūras diapazons (°C):

n.p.d.

Kušanas/sasalšanas temperatūra (°C):

<38 °C

Uzliesmošanas temperatūra (°C):

n.p.d.

Pašaizdegšanās spēja:

Uzliesmojoša viela

Uzliesmojamība (cietām vielām, gāzēm)

Vielas tvaiku ar gaisu sprādzienbīstama attiecība, iedarbojoties ar liesmu: - zemākā robeža – no 0,6 tilpuma %
- augstākā robeža – līdz 6,5 tilpuma %

Augstākā/zemākā uzliesmojamība vai sprādziena robežas:

Sprādzienbīstamība:

Var veidot sprādzienbīstamu maisījumu ar gaisu

Noārdīšanās temperatūra (°C):

n.p.d.

Relatīvais blīvums (g/ml):

Pie 15 °C 0,755 - 0,79 g/cm³

Kinētiskā viskozitāte:

<20.5 mm²/s

Tvaika spiediens:

n.p.d.

Tvaiku blīvums:

n.p.d.

Šķīdība:

Ūdenī nešķīst

Iztvaikošanas ātrums:

n.p.d.

Sadalījuma koeficients: n-oktanols/ūdens

n.p.d.

Oksidēšanas īpašības

n.p.d.

9.2. Cita informācija

Citi parametri norādīti produkta sertifikātā/ kvalitātes apliecībā.

10. IEDAĻA Stabilitāte un reaģētspēja**10.1. Reaģētspēja**

Reaģē ar oksidētājiem, skābēm, sārmjiem, nitrātiem.

10.2. Ķīmiskā stabilitāte

Viela ir stabila normālos un paredzētajos glabāšanas un lietošanas temperatūras un spiediena apstākļos.

10.3. Bīstamu reakciju iespējamība

Vielu karsējot tā var uzliesmot. Bīstama polimerizācija nenotiek. Sajaucoties ar nitrātiem, peroksīdiem, hromātiem, šķidru skābekli vai citiem stipriem oksidējošiem materiāliem var veidot sprādzienbīstamus produktus.

10.4. Apstākļi, no kuriem jāvairās

Izvairīties no karstuma, liesmām, elektrības, tiešas saules staru iedarbības, dzirkstelēm un nesavienojamiem materiāliem.

Skatīt arī 7. iedaļu.

10.5. Nesaderīgi materiāli

Stipri oksidētāji, tādi kā nitrāti, hlorāti, perhlorāti, peroksīdi, hromāti, šķidr skābeklis.

10.6. Bīstami noārdīšanās produkti

Normālos lietošanas un uzglabāšanas apstākļos sadalīšanās nenotiek. Termiskā sadalīšanās ir ļoti atkarīgs no apstākļiem. Vielai oksidējoties vai termiski sadaloties var rasties komplekss maisījums no cietvielām, šķidrums un gāzēm, tostarp oglekļa monoksīda, oglekļa dioksīda, sēra oksīda un neidentificētiem organiskiem savienojumiem.

Skatīt 5.2. iedaļu.

11. IEDAĻA Toksikoloģiskā informācija

11.1. Informācija par toksikoloģisko ietekmi:*Akūta toksicitāte**Bīstamība norijot**Bīstamība ieelpojot**Kodīgums/kairinājums ādai**Nopietns acu bojājums/kairinājums**Sensibilizācija**Kancerogēnums**Mutagēnums**Toksicitāte reproduktīvajai sistēmai**Toksiska ietekme uz īpašu mērķorgānu – vienreizēja iedarbība**Toksiska ietekme uz īpašu mērķorgānu – atkārtota iedarbība**Narkotizējoša iedarbība**Cita informācija*

Bīstams ieelpojot, norijot, nokļūstot uz ādas un acīs. Ietekmē centrālo nervu sistēmu. Var kaitēt nierēm, aknām, plaušām. Izraisa kairinājumu acīm, ādai un elpošanas sistēmai. Tvaiki izraisa galvas sāpes, sliktu dūšu, vemšanu, acu niezi, asarošanu, fotofobiju, koordinācijas zudumu.

Orali žurkām: LD50 = 5000 mg/kg (literatūras dati).

Var kairināt elpošanas sistēmu.

Zems toksiskums trušiem: LD50 >2000 mg/kg; trušiem: LD50 = 3160 mg/kg; (literatūras dati).

Žurkām: LC50 >5 mg/l / 4 st. Var būt kairinošs acīm.

Personas ar acu, gremošanas sistēmas un elpošanas ceļu problēmām var būt jūtīgāki pret vielas iedarbību.

Produktam nav noteikts, bet viens no piemaisījumiem tiek klasificēts ka Cilmes šūnu mutagēna viela (1B kat.).

Kancerogenitāte ir atkarīga no benzola % daudzuma.

Produktam nav noteikts, bet viens no piemaisījumiem tiek klasificētas kā Kancerogēna viela (1A kat.). Mutagenitāte ir atkarīga no benzola % daudzuma.

Produktam nav noteikts, bet divi no piemaisījumiem tiek klasificētas kā toksiskas reproduktīvai sistēmai (2.kat.). Reproduktīvajām spējām kaitīga iedarbība ir atkarīga no heksāna un metilbenzola % daudzuma.

Var izraisīt sliktu dūšu un reiboni. Bīstams ieelpojot: var būt fatāls, ja viela tiek norīta un nokļūst elpceļos.

Toksiska ietekme uz mērķorgānu – vienreizēja iedarbība (3. kat.);

Žurku tēviņiem izraisa nieru slimības.

Ieelpojot koncentrētus tvaikus ātri iestājas narkotisks miegs.

Bīstams ieelpojot (1.kat.);

Ilgstoši ieelpojot tvaikus iespējamas galvas sāpes, reiboni, centrālās nervu sistēmas darbības traucējumi un plaušu bojājumi.

Vielas fizikālās, ķīmiskās un toksikoloģiskās īpašības nav pilnībā noteiktas.

12. IEDAĻA Ekoloģiskā informācija**12.1. Ekotoksicitāte**

Produkts bīstams apkārtējai videi. Produkts kaitīgs ūdens videi un ūdens organismiem. Ūdens organismiem 1: LC50 =10-100 mg/l (literatūras dati).

12.2. Noturība un spēja noārdīties

Ogļūdeņraži saskaroties ar hidroksil radikāli saules gaismas ietekmē troposfērā degradējas. Dažādu ogļūdeņražu pussabrukšanas periods var būt no 1/2 dienas līdz pat 7 dienām.

12.3. Bioakumulācijas potenciāls

Log Kow = 5.5 - 6 (literatūras dati). Viela satur piemaisījumus, kas var bioakumulēties.

12.4. Mobilitāte augsnē

Produkts no ūdens viegli iztvaiko. Alkāni, cikloalkāni, olefini ūdenī nepaliek un neuzkrājas, tie nokļūst gaisā. C₆ un C₇ ogļūdeņraži nokļūst gaisā un tikai 1 % ūdenī. Ja produkts nokļūst zemē, tas var sasniegt gruntsūdeņus, tas viegli izplatās.

12.5. PBT un vPvB ekspertīzes rezultāti

N.p.d.

12.6. Cītādas nelabvēlīgas ietekmes

Gaisā var rasties pārlietu liels gaistošo vielu saturs.

Viela nav bīstama ozona slānim saskaņā ar (1999/45/EC).

13. IEDAĻA Apsvērumi, kas saistīti ar apsaimniekošanu**13.1. Atkritumu apstrādes metodes:***Vielai/produktam*

US EPA bīstamie atkritumi ir klasificēti 40 CFR 261.3. daļās.

Pēc Ministru Kabineta noteikumiem Nr. 302 "par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus" atkritumu kods ir 070104.

Pēc Komisijas lēmuma 2000/532/EK atkritumu kods ir 070104*, atkritumos ietilpstošā sastāvdaļa ir klasificēta ar kodu C51, un atkritumu īpašības ir klasificētas ar kodu(iem) H3-B, H6, H7 un saskaņā ar 2011. gada 19. aprīļa Padomes Direktīvu 91/689/EEK.

Izvairīties no vielas nopludināšanas kanalizācijā.

Griezties pie attiecīgā atkritumu utilizācijas Dienesta.

Ievērojot vietējo varas iestāžu izdotos noteikumus iespējams izdarīt neitralizāciju, ko jāveic speciālistam. Piemēram, nodot uzglabāšanai piemērotā atkritumu izgāztuvē. Piemēram, piemērota sadedzināšanas iekārta.

Netīram vielas/produkta iepakojumam

Atbrīvojoties no satura/tvertnes saskaņā ar 28.10.2010. likumu „Atkritumu apsaimniekošanas likums” un MK noteikumiem Nr. 484 (21.06.2011.).

Griezties pie attiecīgā atkritumu utilizācijas Dienesta.

Ievērot vietējo varas iestāžu izdotos noteikumus.

Tvertni pilnībā iztukšot. Nekontaminēti iepakojumi var tikt otrreizēji izmantoti. Iepakojumi, kurus nav iespējams iztīrīt, ir jālikvidē tāpat kā attiecīgās vielas.

14. IEDAĻA Informācija par transportēšanu

14.1. Klasifikācija atbilstoši ADR (bīstamo kravu starptautiskie pārvadājumi ar autotransportu) noteikumiem

14.1.1. ANO numurs (UN number)	1300
14.1.2. ANO sūtīšanas nosaukums	Terpentīna aizstājējs
14.1.3. Bīstamības klase(-es)	3
14.1.4. Iepakojuma grupa	III
14.1.5. Vides apdraudējumi	Netiek transportēts pa ūdens/iekšzemes ūdens ceļiem.
14.1.6. Īpaši piesardzības pasākumi lietotājiem	Pa auto ceļiem transportēt slēgtos transporta līdzekļos, nepieļaut tiešu saules staru iedarbību.
14.1.7. Klasifikācijas kods:	F1
14.1.8. ADR/RID Bīstamības zīmes:	3 (N)
14.1.9. Bīstamības identifikācijas Nr:	30
14.1.10. Tuneļu ierobežojumu kods:	(E)
14.1.11. Transportēšana bez taras atbilstoši MARPOL 73/78 II pielikumam un IBC kodeksam	Netiek veikta bez taras transportēšana.

14.2. Klasifikācija atbilstoši RID (bīstamo kravu starptautiskajiem dzelzceļa pārvadājumiem) noteikumiem

14.2.1. UN numurs:	1300
14.2.2. Bīstamības klase(-es):	3
14.2.3. Iepakojuma grupa:	III
14.2.4. ADR/RID bīstamības zīmes:	3 (N)
14.2.5. Bīstamības identifikācijas Nr:	30
14.2.6. Atbilstošais sūtīšanas nosaukums:	Terpentīna aizstājējs

14.3. Klasifikācija atbilstoši ADN (bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem pa iekšzemes ūdensceļiem) noteikumiem

14.3.1. UN numurs:	1300
14.3.2. Bīstamības klase(-es):	3
14.3.3. Iepakojuma grupa:	III
14.3.4. ADR/RID bīstamības zīmes:	3 (N)
14.3.5. Atbilstošais sūtīšanas nosaukums:	Terpentīna aizstājējs

14.4. Klasifikācija atbilstoši IMDG (bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem pa jūru) noteikumiem

14.4.1. UN numurs:	1300
14.4.2. Bīstamības klase(-es):	3
14.4.3. Iepakojuma grupa:	III
14.4.4. Atbilstošais sūtīšanas nosaukums:	Terpentīna aizstājējs
1.4.4.5. Jūras piesārņotājs:	P

14.5. Klasifikācija atbilstoši ICAO (bīstamo kravu starptautiskajiem drošiem pārvadājumiem pa gaisu) noteikumiem

14.5.1. UN numurs:	1300
14.5.2. Bīstamības klase(-es):	3
14.5.3. Iepakojuma grupa:	III
14.5.4. Atbilstošais sūtīšanas nosaukums:	Terpentīna aizstājējs

15. IEDAĻA Informācija par regulējumu**15.1. Drošības, veselības jomas un vides noteikumi/normatīvie akti, kas īpaši attiecas uz vielām un maisījumiem**
Drošības datu lapa izstrādāta saskaņā ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 2015/830 un Regulu (EK) Nr. 1907/2006.

Marķējums un klasifikācija izstrādāta, saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 (16.12.2008) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006.

Bīstamo atkritumu apsaimniekošana tiek veikta saskaņā ar Komisijas lēmumu (EK) 2000/532 un Padomes Direktīvu (EK) 91/689, kā arī saskaņā ar 28.10.2010. likumu "Atkritumu apsaimniekošanas likums" un MK noteikumiem Nr.484 (21.06.2011) "Bīstamo atkritumu uzskaites, identifikācijas, uzglabāšanas, iepakojšanas, marķēšanas un pārvadājumu uzskaites kārtība".

Latvijā bīstamo atkritumu apsaimniekošana tiek veikta saskaņā ar 28.10.2010. likumu „Atkritumu apsaimniekošanas likums“ un 16.12.2010. likumu "Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā", MK noteikumiem Nr.484 (21.06.2011) "Bīstamo atkritumu uzskaites, identifikācijas, uzglabāšanas, iepakojšanas, marķēšanas un pārvadājumu uzskaites kārtība" un MK noteikumiem Nr.302 (19.04.2011.) "Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus".

Transportēšanas informācija izstrādāta saskaņā ar ANO Eiropas Nolīgumu par bīstamo kravu starptautiskiem pārvadājumiem ar autotransportu, piemērojams no 01.01. 2011., saskaņā ar Konvenciju par starptautiskiem dzelzceļa pārvadājumiem B papildinājuma 1. pielikumu, stājas spēkā 2011. gada 1. janvārī., saskaņā ar Starptautisko Jūrniecības organizāciju, 2006. gada izdevumu, ISBN 978-92-2001-4214-3, IATA, 2007. – 2008. gada izdevumu.

Apkopojot informāciju ņemti vērā LR MK noteikumi Nr. 325. (15.05.2007) darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajām vielām darba vietās, Regula (EK) Nr. 2009/161 ar ko izveido darba vietā pieļaujamo indikatīvo iedarbības robežvērtību trešo sarakstu un groza Komisijas Direktīvu 2000/39/EK, Padomes Direktīva 98/24/EK (1998. gada 7. aprīlis) "par darba ņēmēju veselības un drošības aizsardzību pret risku, kas saistīts ar ķīmikāliju izmantošanu darbā".

15.2. Ķīmiskās drošības novērtējums

Ir veikts ķīmiskās drošības novērtējums.

16. IEDAĻA Cita informācija**DDL pārstrādātie/labotie punkti****Izmantoto saīsinājumu atšifrējums**

Versija Nr.9 (10.10.2015.), labotas 2., 3 iedaļas.

AER = Aroda ekspozīcijas robežvērtība, 8 st;

AERĪ = Aroda ekspozīcijas robežvērtība īslaicīgā;

BER = Bioloģiskās ekspozīcijas rādītājs;

Cita informācija: Āda = Piebilde par ādu pie robežvērtības iedarbības darba vietā norāda uz varbūtēju ievērojamu uzņemšanu caur ādu.

Occupational Exposure Limits (OEL)– Aroda ekspozīcijas robežvērtība

Short Term Exposure Categories – Īslaicīgas Lietošanas Kategorijas

Indicative Occupational Exposure Limit Values – Indikatīvā aroda ekspozīcijas robežvērtība

Water Hazard Classes – Ūdens bīstamības klases

EC50 – Vidējā efektīvā koncentrācija;

LC50 – Vidējā letālā koncentrācija

LD50 – Vidējā letālā deva

NOEC – Vielas koncentrācija pie kuras netiek konstatētas izmaiņas

PBT – noturīgas, bioakumulatīvas, toksiskas ķīmiskas vielas

PNEC - paredzētā beziedarbības koncentrācija

TWA – vidējais rādītājs laikā

vPvB – ļoti noturīgas, ļoti bioakumulatīvas ķīmiskas vielas

n.p.d. – Nav pieejamu datu.

Ražotāja DDL.

DDL sastādīšanai izmantotie galvenie uzzīņas avoti**Klasificēšanai izmantotās Regulas (EK) Nr. 1272/2008 9. pantā minētās**

1. Bīstamību novērtē saskaņā ar Regulas 1272/2008 1 pielikuma 2-5daļā noteikto diferencāciju;

12-12 lpp

Drošības datu lapa saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006(REACH), II pielikumu
Produkta identifikators: **Vaitspirits 150/200**

Datu lapas oriģināls: 22.02.2000

Versija Nr. 9.1

Sagatavota latviešu valodā: 28.01.2019.

informācijas novērtēšanas metodes

2. Bīstamību nosaka izvērtējot pieejamos vielas vai maisījuma esošos testēšanas datus;

3. Bīstamību nosaka izvērtējot būtiskākos pierādījumus ar eksperta sprieduma palīdzību.

Citur neprecizēta informācija

Skatīt 3. iedaļu

070104 – Citi organiskie šķīdinātāji, mazgāšanas šķidrums un atsāļņi.

C51 – ogļūdeņraži un to skābekli, slāpekli un/vai sēru saturoši savienojumi, kas nav minēti citur šajā pielikumā.

H3-B – “Uzliesmojošs”: šķidrās vielas un preparāti ar uzliesmošanas temperatūru robežās no 21 o C līdz 55 o C

H6 – “Toksisks”: vielas un preparāti (tostarp ļoti toksiskas vielas un preparāti), kas, ieelpoti, norīti vai absorbēti caur ādu, var radīt nopietnus akūtus vai hroniskus veselības apdraudējumus vai izraisīt nāvi.

H7 – “Kancerogēns”: vielas un preparāti, kas, ieelpoti, norīti vai absorbēti caur ādu, var izraisīt vēzi vai paaugstināt tā rašanās iespējamību.

Citas ziņas

Informācija, kas sniegta šajā drošības datu lapā, ir pareiza, ņemot vērā visas mums pieejamās zināšanas, informāciju un pārlicību tās publicēšanas datumā. Sniegtā informācija ir paredzēta tikai kā vadlīnijas drošām darbībām, lietošanai, apstrādei, uzglabāšanai, pārvadāšanai, utilizācijai un izlaišanai un nav jāuzskata par garantiju vai kvalitātes apliecinājumu. Dati pagaidām nav pilnīgi. Iespējami papildinājumi, rodoties jauniem pētnieciskajiem vai citur pieejamiem datiem. Izplatītājs neuzņemas atbildību, ka šīs ziņas ir pietiekamas un pielietojamas visos gadījumos.